

οἱ νεροσυρμὲς οἱ γαργαρόνερες | καὶ τὰ δέντρα ποὺ
[βροχοσταλάζουν].

βροχοστάλαμα τό, ΑΚυριαζ. ἐν Ἀνθολ. Η'Αποστολίδ. 180.

Ἐκ τοῦ ρ. βροχοσταλάζω.

Σταγόνες βροχῆς: Ποίημ.

Τὴν ρύφην θὰ περάσουντε | καὶ ἡ ρούγα ἀναφτουρίζει,
‘ς τὸ πιάττο τὰ ροδόφυλλα καὶ οἱ εὐκής σὰν βροχοστάλαμα.
Πβ. βροχοσταλίδα.

βροχοσταλίδα ἡ, Γ'Αθάν. Χριστουγενν. Τσαρούχια
ἐν Ν'Εστ. 2,1087.

Ἐκ τῶν οὐσ. βροχὴ καὶ σταλίδα.

Σταγών βροχῆς: Οἱ βροχοσταλίδες τὸν χτυποῦσαν
τὰ μοῦτρα. Πβ. βροχοστάλαμα.

βροχούδα ἡ, ἀμάρτ. βρουχούδα Θράκ. (ΑΙν. Μαρών.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. βροχὴ διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ούδα.

Ολίγη βροχὴ ἔνθ' ἄν.: Νὰ ἔκανι μὲν βρουχούδα, θὰ
δρουσίζεις δεινὸν κάμπους Μαρών. Συνών. ίδ. ἐν λ. βροχιδάκι.

βροχούλλα ἡ, κοιν. βρουχούλλα βόρ. ίδιώμ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. βροχὴ διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ούλλα.

Ολίγη βροχὴ ἡ ψιλὴ βροχὴ κοιν.: Ἐρριξε - ἔπειτα
μὲν βροχούλλα κοιν. || Ποίημ.

Ἄπ' τὸν κατάμαυρο οὐρανὸν ψιλὴ βροχούλλα στάζει
καὶ ἀνθὸς δὲν εἰν' ἐδῶ νὰ πιῇ, δεντράκι διψασμένο
ΠΝιοβάν. ἐν Ἀνθολ. Η'Αποστολίδ. 275. Συνών. ίδ. ἐν
λ. βροχιδάκι.

βροχούλλι τό, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βρόχος (II) καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ούλλι.

Ο σπάγγος διὰ τοῦ δποίου συσφίγγεται τὸ στόμιον
τοῦ σακκίου.

βροχούρα ἡ, Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βροχὴ καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ούρα.

Συνεχῆς βροχή.

βροχούτσι τό, ἀμάρτ. βρεχούτσι Τσακων.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βροχή, παρ' ὅ καὶ βρεχό, καὶ τῆς πα-
ραγωγικῆς καταλ. -ούτσι.

Βροχούλλα, ὅ ίδ.: Ἐκι καλὲ τὸ βρεχούτσι ἢ ἐξεζίε
ἐπέρει (ἥτο καλὴ ἡ βροχούλλα ποῦ ἔρριξε χθές).

βροχοχάλαζο τό, ΓΒλαχογιάνν. Τὰ παλληκάρ. 63
— Λεξ. Βλαστ. 360 Δημητρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βροχὴ καὶ χαλάζι.

Βροχὴ μετὰ χαλάζης ἔνθ' ἄν.: Παίρνουν τὰ παλαμά-
ρα μέσα, ἀπλώνουν τὰ πανηγά καὶ μὲ τὸ κίνημά τους ξε-
σπάει τὸ βροχοχάλαζο ΓΒλαχογιάνν. ἔνθ' ἄν.

βροχοχιονισμένος ἐπίθ. ἀμάρτ. βρουχονυχιονι-
σμένους Στερελλ. (Εύρυταν.)

Μετοχ. τοῦ ρ. *βροχοχιονίζω.

Ο βρεγμένος καὶ χιονισμένος: Ἄσμ.

Καλῶς τὰ Φῶτα τὰ στεγνὰ | καὶ τὴ Λαμπρὴ βρεμένη,
καλῶς καὶ τὰ Χριστούγεννα | τὰ βρουχονυχιονισμένα.

βροχόχεοντο τό, "Ηπ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βροχὴ καὶ χεόντι.

Βροχὴ μετὰ χιόνος. Συνών. νερόχεοντο, χεονόνερο.

βρόχωμαν τό, Πόντ.

Ἐκ τοῦ ρ. βροχώνω (I).

Ἡ συρροή πλήθους ἐπὶ τὸ αὐτό.

βροχώνω (I) Πόντ. (Άργυρούπ. Κερασ. Οἰν.) βρον-
χώνου Μακεδ. (Κοζ.).

Ἐκ τοῦ οὐσ. βροχή.

1) Συρρέω που βροχηδὸν Πόντ. (Άργυρούπ. Κερασ. Οἰν.): Ὁ λαὸς ἐβρόχωσαν Κερασ. Ἐβρόχωσαν οἱ γυναικοὶ ἀπάνω μου Οἰν. Τὰ ψάρᾳ ἐβρόχωσαν 'ς σὸν γαλλὸν αὐτόθ.

2) Καταφέρω κτυπήματα βροχηδόν, κτυπῶ δέρνω, Μακεδ. (Κοζ.): Θὰ πιάσου τὸν ξύλον καὶ θὰ σὶ βρουχώσουν.

βροχώνω (II) ἀμάρτ. βροχούνον Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) βρουχώνου Μακεδ. (Σισάν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βρόχος (II).

1) Συλλαμβάνω διὰ βρόχου Πελοπν. (Κίτ. Μάν.): Δὲν
ἐβρόχουσα τίποτα ἐσήμερο 'ς τὸ κυνήγι. 2) Συλλαμβάνω
Μακεδ. (Σισάν.): Ἀν σὶ βρουχώσου, δὲν θὰ μπουρέσῃς
πουτὲς νὰ ξισυρθῆς ἀπὸ τὰ δικράνια μου (δικράνια = δά-
κτυλα) || Φρ. Βρόχουσα τὸν κουλοῦβρό (πήρα τὸ χρῆμα,
ἡ φράσις ἐν τῇ συνθηματικῇ γλώσσῃ τῶν τεκτόνων)
αὐτόθ. Βρόχουσι τὸν Θόδουρον καὶ καψάλα (Θόδωρος =
φακή, καψάλα = φύγε, ἐν τῇ συνθηματικῇ γλώσσῃ τῶν
τεκτόνων, πᾶρε τὴν φακήν καὶ φύγε) αὐτόθ. 2) Με-
ταφ. ἐπιτυγχάνω Πελοπν. (Κίτ. Μάν.): Ἐιδάη γιὰ δον-
λεῖα καὶ πούπετα δὲν ἐβρόχουσε. Δὲ βροχούνεις πουνθενά
μπροστά μου (δὲν ἔχεις μεγαλυτέρας ἐπιτυχίας ἐμοῦ, δὲν
μπορεῖς νὰ ἐπιτύχῃς καλύτερον ἀπὸ ἐμὲ εἰς ἀπόκτησίν
τινος).

βροχώτρια ἡ, Θράκ. (Μυριόφ.)

Θηλ. τοῦ οὐσ. *βροχωτής.

Ἡ γυνὴ ἡ κρατοῦσα διὰ τῶν χειρῶν της ἀπὸ τὰς μα-
σχάλας τὴν λεχώ, ὅταν τίκτῃ (ἐκ τοῦ ἔθους καθ' ὅ ἡ γυνὴ
κατὰ τὸν τοκετὸν στηρίζεται ἀπὸ τὰς μασχάλας της εἰς
σχοινίον κρεμάμενον ἐν εἰδει βρόχου ἐκ τῆς δροφῆς τῆς
οἰκίας πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ τοκετοῦ). Πβ. σφίχτρα
(Ιδ. σφίχτης).

βρῦ μόρ. ΑΠαπαδιαι. Νοσταλγ. 97.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. μορ. βρῦν.

Λέξις τῆς γλώσσης τῶν μικρῶν παιδίων, ὅταν θέλουν
νὰ ζητήσουν νερό: « Ήχισαν νὰ τρώγουν τὰ παιδία τοῦ
Δημήτρι οι τοῦ Σκιαδεροῦ, δὲν ἐταιριάζοντο εὔκολα, ἐφώ-
ναζαν, ἐγρίνιαζαν καὶ ἐθορυβοῦσαν, τὸ ἔνα ηθελε τσιτσί,
δὲν ηθελε μαμμά, τὸ τρίτον κλαυθμηρίζον ἔζήτει βρῦ».

βρυάζω (I) πολλαχ. βρυάζουν "Ηπ. (Ζαγόρ.) βι-
ργάζω Πελοπν. (Λάστ.) βιργάζουν Πελοπν. (Κίτ. Μάν.)
βρυγγάζω "Ανδρ. Πελοπν. (Αίγιαλ. Αχαΐα) βιργάζουν
Προπ. (Άρτάκ.) βιργάζω Μακεδ. ("Ανω Κώμ.) βρο-
γγάζω "Ηπ. φρυάζω Πελοπν. (Μάν.) ἀβρυάζω Θράκ.
(ΑΙν.) Κρήτ. Κύθν.— ΑΒαλαωρ. "Εργα 3,382 ὀβρυ-
άζω Κρήτ. βκάζω Κύπρ. ἀβκάζω Κύπρ. ἀβρυῶ
Κρήτ.

Τὸ ἀρχ. βρυάζω = ἔξιδαίνομαι, πρόσκομαι, ἐγκυ-
μονῶ, ἀναβλύζω. Διὰ τὸν τύπον βκάζω ίδ. ΧΠαντελίδ.
Αφιέρωμ. εἰς ΓΧατζιδ. (1921) 208.

Α) Κυριολ. 1) Ὑπάρχω ἐν ἀφθονίᾳ, βρίθω πολλαχ.:

‘Ηβρωνάσανε οι πεντικοί Κίμωλ. Ἐβρωνάσανε οι ψύλλοι Νάξ. (‘Απύρανθ.) Ἐφέτο λάχανα βρυγιάζουν ὅπου νά πάς Πελοπν. (‘Αχαια). Βρυνάζουν οἱ ἀργάτες Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Βρυνάζ’ ἡ πέρδικα Σέριφ. Ἐβρωνάσανε οἱ καρποὶ Χίος. Ἡ παπαρούνα χῦμα ἐκεῖ βρυνάζει ΓΒλαχογιάνν. Πεταλ. 7 ‘Ο κόσμος βρυνάζει σὰν μυρμηκὰ ἔχειν μένη ΑΤανάγρ. ‘Αγγελ. ἔξολοθρ. 201 || Φρ. Μοῦ βρυνάζανε (μοῦ ἐπερίσσευσαν) Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Σοῦ βρύναξε (εἰρωνικῶς πρὸς τοὺς διεκδικοῦντας τι ἄνευ δικαιώματος) Πελοπν. (Αρκαδ. Βούρβουρ. Κορινθ.) Σοῦ ‘φρυγαξε (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Μάν. Βρυνάζει (ἀρκεῖ, φθάνει) Πελοπν. (Δημητσάν.) || Παροιμ. Τὸ μοναστήρι νά ‘ν’ καλὰ κ’ οἱ καλογέροι βρυγιάζουν (ὑπάρχοντος τοῦ βασικοῦ πράγματος τὰ δευτερεύοντα ἀφθονοῦν) Πελοπν. (Κίτ. Μάν.). || *Ἀσμ.

‘Ἐγώ, ψυχὴ μου, σ’ ἀγαπῶ, μὰ δὲ βολοῦν οἱ τρόποι, οἱ δρόμοι μας εἴναι στενοί, βρυνάζουν οἱ ἀνθρώποι’ Ηπ. || Ποίημ.

Σοῦ ‘πα πῶς εἴναι δυνατὸ νὰ ἔσπειρμέψῃ ὁ ξένος, ποῦ φύτρωνε σὰν κύππερι καὶ σὰν τὴν ἀγριάδα, καὶ ἀπ’ ἄκρης ἄκρη ἀβρύναζε κ’ ἔπινγε τὴν Ἑλλάδα ΑΒαλαωρ. ἔνθ’ ἀν. Συνών. βρυμιδεῖς. β) Ειμαι πλήρης πράγματός τινος ‘Ηπ. (Ζαγόρ.) κ. ἀ.: ‘Ο δεῖνα βρυνάζ’ ψεῖρις Ζαγόρ. 2) Πληθύνω Πελοπν. (Αρκαδ. Κίτ. Κόρινθ. Λάστ. Μάν.): ‘Εμεῖς ἐτρυγήσαμε κ’ ἐβγάλαμε πολὺν λάδι, μᾶς τὸ βίργαξε ὁ Θεός Κίτ. Τὸ βρύναξε ὁ Θεός τὸ στάρι μου φέτος Κορινθ. || Φρ. Νὰ δοὺς τὸ βιργάζη ὁ Θεός! (εὐχὴ) Κίτ. || Παροιμ. ‘Οσο βρυνάζει ὁ Θεός τὸ γέννημα, παίρνει ὁ δράβολος τ’ ἀλεύρι ‘Αρκαδ. κ. ἀ. β) Παράγω θόρυβον καὶ ταραχὴν Κρήτ.: ‘Οβρύναξε ἐπαὲ ὁ κόσμος. 3) ‘Αναβλύζω, ἀναβρύω ὄνδωρ, ἐπὶ ἐδάφους Κύπρ.: ‘Ποὺ τὲς πολλὲς βροδὲς ποῦ ‘καμε φ-φέτι ἐβκάσαν οἱ τόποι-ῆ-δποθ-θεν ρέζεις τρέχουν νερὰ (ρέζω = περνῶ, διαβαίνω) Κύπρ. Καὶ ἀμτρ. ‘Ανδρ.: ‘Βρυγιάζει τὸ νερό.

β) Μεταφ. 1) Σφριγῶ, σπαργῶ Ρόδ. Λέσβ. 2) Καταλαμβάνομαι ὑπὸ μανιώδους ὁργῆς, φρυνάσσω ‘Ηπ.: *Ἀσμ.

‘Ἐξύπνησεν ὁ Χαντσερῆς καὶ σκούζει καὶ βρυνάζει, βρύσκει τὲς πόρτες του κλειστὲς καὶ τὰ θερμὰ λυμένα.

βρυάζω (II) Κάρπ. ἀβρυάζω Κρήτ. (Σφακ. κ. ἀ.) ὄβρυάζω Κρήτ.

‘Ἐκ τοῦ ούσ. βρύνω.

Πληροῦμαι βρύων ἔνθ’ ἀν.: ‘Οβρυάζουν δὰ δεδρὰ Σφακ. || Παροιμ. ‘Αν δὲ δολυκαιρίση ἡ πέτρα ‘ς τὸ νερό, δὲν δρυνάζει (ἐπὶ ἐκείνου δοτις ἀποτυγχάνει εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις του, διότι μεταβάλλει συχνὰ ἐπάγγελμα) Κρήτ. || *Ἀσμ.

Βρίσκω τὴ βρύσι οὐκέτε καὶ ἀβρυασμένη, ἀβρυά ‘χε καὶ ἀβρυοκάλαμα καὶ ὠραιο περιβοκλάδι (περιβοκλάδι=κισσόν) Κρήτ. Συνών. βρυώνω 1.

βρυνανίζω Πελοπν. (Μάν. Καρδαμ.)

‘Ἐκ τοῦ ἀρχ. βρύνω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-ανίζω, περὶ ής ἰδ. ‘ΑνθΠαπαδόπ. ἐν Αρχ. Πόντ. 12 (1948) 59 - 60.

‘Αναβλύζω, συνήθως κατὰ τρίτον πρόσωπον. Συνών. βρύνω.

βρυάρικος ἐπίθ. ἀμάρτ. μπρυάρικος Ρόδ.

‘Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βρυάρις βρύνο.

‘Ο πλήρης βρύων.

βρύασμα τό, ἀμάρτ. βράσμα Κύπρ.

‘Ἐκ τοῦ ρ. βρυάζω. Διὰ τὸν τύπον βράσμα ἰδ. ΧΠαντελίδ. ἐν Αφιερώμ. εἰς ΓΧατζιδ. (1921) 208.

‘Ανάβλυσις ὄνδατος: ‘Ποὺ τὴν βρυνδειμωνιὰν τὴν πολλὴν ὅπου πάεις οὐλον βράσματα θωρεῖς.

βρυασμός ὁ, Μύκ. Νάξ. (‘Απύρανθ.)

‘Ἐκ τοῦ ρ. βρύαζω.

‘Αφθονία ἔνθ’ ἀν.: ‘Βρυασμὸς κῆ ψείρας (κῆ=τῆς) Μύκ. Βρυασμὸς τῷ ψυλλῷ Νάξ. (‘Απύρανθ.)

βρύζω ἀμάρτ. βρύζουν Στερελλ. (Αίτωλ.)

‘Ἐκ τοῦ ἀρχ. βρύνω. Διὰ τὸν σχηματισμὸν ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,276.

Βρυανίζω, ὁ ἰδ.: Βρύζ’ νιρό.

βρύμα τό, ἀμάρτ. βρύμαν Πόντ. (Χαλδ.)

‘Ἐκ τοῦ ἀρχ. βρύνω. Περὶ τῆς λέξεως ἰδ. ‘ΑνθΠαπαδόπ. ἐν Αρχ. Πόντ. 16 (1951) 5.

Περιουσία καὶ δὴ μεγάλη: Φρ. ‘Εσ’ πολλὰ βίον καὶ βρύμαν. ‘Εχάσσεν βίον βρύμαν (μεγάλην περιουσίαν).

βρυμάδα ἡ, Χίος (Καρδάμ.)

‘Ἐκ τοῦ ούσ. βρύμα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-άδα (Ι).

‘Αφθονία, πληθώρα: ‘Εχει σῦκα βρυμάδα. Συνών. βρυμιδιν, βρυμός.

βρυμιδεῖς Κύπρ.

‘Ἐκ τοῦ ούσ. βρυμιδιν.

Πολλαπλασιάζομαι, βρίθω: ‘Εβρυμιδεῖσαν οἱ κορεοὶ ‘ς τὸ στρῶμα του. Συνών. βρυάζω (Ι) Α 1.

βρυμίδιν τό, Κύπρ. βρυμίν Κύπρ. βρυμίν Κύπρ.

‘Ἐκ τοῦ ούσ. βρύμα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-ίδιν. ‘Ο τύπ. βρυμίν ἐκ τοῦ βρυμίν. Ἰδ. ΧΠαντελίδ. Φωνητ. 12.

Πολὺ πλήθος, ἀφθονία: ‘Ηταν βρυμίδιν οἱ πουρνέλλες ‘πάνω ‘ς τὲς πουρνελλές. Οἱ φτεῖρες ἐν βρυμίδιν ‘πάνω ‘ς τὴν τοεφαλήν του. Συνών. βρυμάδα, βρυμός.

***βρυμιδιώνω**, βρυμιώνω Κύπρ.

‘Ἐκ τοῦ ούσ. βρυμιδιν.

Αὐξάνω, μεγαλώνω: ‘Εβρυμιδῶσαν οἱ πατάτες μας.

βρυμδός ὁ, Κύπρ. Ρόδ. βρυμὴ ἡ, Κύπρ.

‘Ἐκ τοῦ ἀρχ. βρύνω.

Βρυμίδιν, ὁ ἰδ., ἔνθ’ ἀν.: Βρυμὸς κοτσύφοι - πέρδικες κττ. Ρόδ.

βρύο τό, πολλαχ. καὶ Πόντ. βρύον Ίκαρ. Κρήτ. Πόντ. (Κοτύωρ. Τραπ. Σινώπ.) Ρόδ. βρύνν Πόντ. (Οφ.) βρύν Εῦβ. (Ορ.) ‘Ηπ. (Αρτ.) Σκῦρο.—Λεξ. Πρω. Δημητρ. ἀβρὸν Κρήτ. Κύθηρ. Λέσβ. Σῦρ. Ρόδ. Χίος—Λεξ. Βλαστ. 466 μπρύν Ρόδ. ὀβρύν Εῦβ. (Κάρυστ.) ὀβρὺ ‘Ανδρ. Θράκ. (Σωζόπ.) Ίκαρ. Κρήτ. Χηλ. βρύο Κάρπ. Μύκ. Ρόδ. Σκῦρο. Σύμ. βρυγὶ ‘Ανδρ. Κρήτ. Σίφν. ἐβρυνό Σύμ. Χίος ὀβρυν Κάρπ. Κρήτ. (Σφακ.) ὀβρυνον Λέσβ. οὐβρυν ΣΜυριβήλ. Ζωὴ ἐν τάφ. 200 βυργιδό Κάλυμν. Κρήτ. φρύν Κρήτ. βρύνα ἡ, Θράκ. (ΑΙν.) Κύθηρ. Λέσβ. Ρόδ. ἀβρύνα Κύθηρ. ὀβρύνα Ζάκ. ὀβρὴ Θράκ. (Σαμακόβ. Σιρέντζ.) Στερελλ. (Δεσφ.) βρύνα Εῦβ. (Αγία Ανν.) Θράκ. (ΑΙν. Σηλυβρ.) Ιμβρ. Ιων. (Σμύρν.) Λέσβ. Σκῦρο. βρυγὰ Κρήτ. ἀβρυνά Θεσσ. Θράκ. (ΑΙν.) Κέρκ. Κρήτ. (Σέλιν.) Κύθηρ. Κύθηρ. Πελοπν. ὀβρυνά Εῦβ. (Κύμ.) Ορ.) ‘Ηπ. Ιθάκ. Κέρκ. Κεφαλλ. Κρήτ. Κύπρ. Λευκ. Πελοπν. (Ανδροῦ. Βούρβουρ. Γέρμ. Καλάβρυτ. Καλαμ. Κόκκιν. Λαχων. Λάστ. Λεβέτσ. Λογγ. Μάν. Μεγαλόπ. Παππούλ. Τρι φυλ.) Ρόδ.—Λεξ. Βυζ. οὐβρυνά Εῦβ. (Ακρ.

